

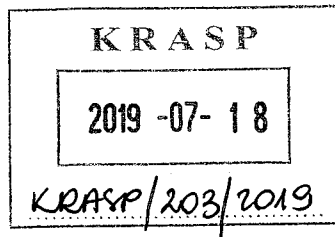

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

GMS-WP-173-161/19

Warszawa, dnia 15 lipca 2019 r.

Przewodniczący
Konferencji Rektorów
Akademickich Szkół Polskich
Pan prof. dr hab. inż. Jan Szmidt

Szanowny Panie Przewodniczący

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję – na podstawie art. 329 ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2018.1668 ze zm.) - rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk oraz niektórych innych ustaw, z prośbą o przedstawienie opinii.

Z poważaniem

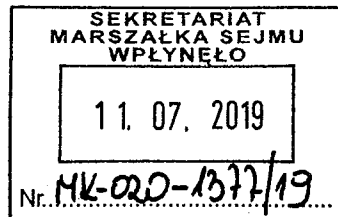
PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

DKPL.WK.10.2.54.2019.AMU(10)

RM-10-106-19

UD509

Pan Marek KUCHCIŃSKI
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk oraz niektórych innych
ustaw.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji
z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac
parlamentarnych został upoważniony Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2019 r. poz. 1183) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 91 dodaje się art. 91a w brzmieniu:

„Art. 91a. Wysokość miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w jednostce naukowej Akademii dla pracownika naukowego nie może być niższa niż 50% wynagrodzenia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 137 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, z tym że dla:

- 1) profesora – wynosi nie mniej niż 100%,
- 2) profesora instytutu – wynosi nie mniej niż 83%,
- 3) adiunkta – wynosi nie mniej niż 73%

– tego wynagrodzenia.”;

2) w art. 94 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wykonywanie obowiązków pracownika naukowego stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231).”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 czerwca 1997 r. o Międzynarodowym Instytucie Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie (Dz. U. poz. 674) w art. 14 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Wykonywanie obowiązków pracownika zatrudnionego na stanowiskach, o których mowa w art. 13 pkt 1–3, stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231).”.

Art. 3. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 736 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 534) w art. 44 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 czerwca 1997 r. o Międzynarodowym Instytucie Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych oraz ustawę z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz.

„7. Wykonywanie obowiązków pracownika naukowego stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231).”.

Art. 4. W ustawie z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. 534) w rozdziale 8 po art. 56 dodaje się art. 56a w brzmieniu:

„Art. 56a. Wykonywanie obowiązków pracownika pionu badawczego stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231).”.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem projektu ustawy jest unormowanie kwestii minimalnego wynagrodzenia w odniesieniu do pracowników jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk (dalej: „PAN”), a także materii dotyczącej kosztów uzyskiwania przychodów przez pracowników wykonujących zadania związane z prowadzeniem działalności naukowej w niektórych podmiotach systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

W aktualnym stanie prawnym ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2019 r. poz. 1183) nie normuje materii minimalnych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w jednostkach naukowych PAN. Tym samym mają w tym zakresie zastosowanie przepisy ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177), które jednak nie uwzględniają specyfiki PAN, a w szczególności złożonej struktury tej instytucji oraz różnorodnych zadań wykonywanych przez pracowników jednostek naukowych PAN. Ponadto należy zwrócić uwagę na to, że akt prawny mający charakter systemowy, tj. ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.) w art. 137 ust. 1 normuje kwestię minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla osób zatrudnionych na stanowiskach nauczycieli akademickich w uczelniach publicznych. Minimalne miesięczne zasadnicze wynagrodzenia tych osób ustalono procentowo przez odniesienie do minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego profesora, którego wysokość, zgodnie z art. 137 ust. 2 ww. ustawy, określa minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w drodze rozporządzenia¹⁾.

Analogiczna regulacja powinna dotyczyć pracowników naukowych PAN. Na dzień 23 kwietnia 2019 r.²⁾ było to 4348 osób (4100,2 etatów). Ta stosunkowo niewielka grupa pracowników spośród 125 643 nauczycieli akademickich, pracowników naukowych i inżynierijno-technicznych w skali kraju (w tym 98 912 nauczycieli akademickich (94 135,6 etatów w przeliczeniu na pełny etat) i 9735 pracowników naukowych (9219,108 etatów w przeliczeniu na pełny etat)) generuje osiągnięcia naukowe notowane w rankingach międzynarodowych na czołowych pozycjach, otrzymując jednocześnie

¹⁾ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej (Dz. U. poz. 1838).

²⁾ Dane dotyczące zatrudnienia na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, według stanu na dzień 23 kwietnia 2019 r.

nieadekwatne wynagrodzenie. Według danych PAN na dzień 30 czerwca 2018 r.³⁾, w przypadku 516,5 etatów na 740,7 etatów profesorskich wynagrodzenie zasadnicze znajdowało się poniżej minimum przyjętego w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, natomiast w przypadku profesorów instytutów i adiunktów było to odpowiednio 668,4 na 872,9 etatów i 1211,3 na 1480,3 etatów.

Średnie wynagrodzenie adiunkta wynosiło 3210,30 zł, w porównaniu z 4679,30 zł gwarantowanego minimum w uczelniach publicznych, średnie wynagrodzenie profesora instytutu wynosiło 3784,40 zł, w porównaniu z 5320,30 zł gwarantowanego minimum w uczelniach publicznych, a średnie wynagrodzenie profesora 4686,1 w porównaniu z 6410,00 zł gwarantowanego minimum w uczelniach publicznych. Oznacza to, że w przypadku pracowników instytutów naukowych PAN średnie wynagrodzenie profesora jest niższe niż minimalne wynagrodzenie nauczyciela akademickiego (5320 zł brutto), a średnie wynagrodzenie adiunktów i asystentów, a więc młodych naukowców, niższe niż stypendium dla doktoranta gwarantowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (3168 zł brutto).

Dążąc do postulowanego przez środowisko naukowe zrównania statusu pracowników naukowych zatrudnionych w jednostkach naukowych PAN ze statusem nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelniach publicznych, w projekcie zaproponowano dodanie nowego art. 91a. Zgodnie z tą propozycją wysokość miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w jednostce naukowej PAN dla pracownika naukowego będzie relacjonowane do wynagrodzenia profesora określonego na podstawie przepisów, o których mowa w art. 137 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Obecnie wysokość minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej wynosi 6410,00 zł. Zgodnie z zaproponowaną regulacją minimalne wynagrodzenie zasadnicze w jednostce naukowej PAN dla pracownika naukowego powinno wynosić nie mniej niż 50% wynagrodzenia profesora, przy czym:

- 1) dla profesora – nie mniej niż 100% ww. kwoty;
- 2) dla profesora instytutu – nie mniej niż 83% ww. kwoty;
- 3) dla adiunkta – nie mniej niż 73% ww. kwoty.

³⁾ Dane PAN przekazane na prośbę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 18 października 2018 r.

W celu zrównania statusu pracowników naukowych zatrudnionych w jednostkach naukowych PAN ze statusem nauczycieli akademickich zaproponowano również dodanie regulacji analogicznej do art. 116 ust. 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wskazującej, że wykonywanie obowiązków pracownika naukowego stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231).

Biorąc pod uwagę warunki panujące na rynku pracy, zagwarantowanie naukowcom zatrudnionym w jednostkach naukowych PAN stabilnego wynagrodzenia pozwoli zatrzymać odpływ pracowników naukowych i utrzymanie ich wysokiego poziomu naukowego.

W art. 2–4 projektowanej ustawy zaproponowano dodanie w ustawie z dnia 26 czerwca 1997 r. o Międzynarodowym Instytucie Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie (Dz. U. poz. 674), ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 736, z późn. zm.) i ustawie z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. 534) analogicznych przepisów wprowadzających zasadę, w myśl której wykonywanie obowiązków przez pracownika naukowego międzynarodowego instytutu naukowego lub instytutu badawczego i pracownika pionu badawczego zatrudnionego w Centrum Łukasiewicz i instytutach Sieci Badawczej Łukasiewicz stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Zaproponowane zmiany mają na celu zrównanie statusu wskazanych pracowników, których praca ma charakter indywidualny i twórczy, ze statusem osób zatrudnionych na stanowiskach nauczycieli akademickich.

Planuje się, aby wejście w życie ustawy nastąpiło po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanej ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz.

2039 oraz z 2004 r. poz. 597), dlatego też projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji.

Projekt ustawy nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a także nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawiania właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego we współpracy z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu dr hab. Sebastian Skuza – Podsekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu dr Anna Wellisz – Zastępca Dyrektora Departamentu Nauki tel.: (22) 52-92-329; anna.wellisz@nauka.gov.pl	Data sporządzenia: 2019-07-04 Źródło: Inicjatywa własna Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD 509
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektu ustawy jest unormowanie kwestii minimalnego wynagrodzenia w odniesieniu do pracowników jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk (dalej: „PAN”), a także materii dotyczącej kosztów uzyskiwania przychodów przez pracowników wykonujących zadania związane z prowadzeniem działalności naukowej w niektórych podmiotach systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

W aktualnym stanie prawnym ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2019 r. poz. 1183) nie normuje materii minimalnych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w jednostkach naukowych PAN. Tym samym mają w tym zakresie zastosowanie przepisy ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177), które jednak nie uwzględniają specyfiki PAN, a w szczególności złożonej struktury tej instytucji oraz różnorodnych zadań wykonywanych przez pracowników jednostek naukowych PAN. Ponadto należy zwrócić uwagę na to, że akt prawny mający charakter systemowy, tj. ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.) w art. 137 normuje kwestię minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego osób na stanowiskach nauczycieli akademickich. Wynagrodzenie to ustalono procentowo przez odniesienie do minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego profesora, które określa minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w rozporządzeniu. Podobna regulacja powinna dotyczyć pracowników naukowych PAN, tym bardziej, że do nauczycieli akademickich zalicza się 3 grupy pracowników: dydaktycznych, badawczych i badawczo-dydaktycznych. Regulacja minimalnego wynagrodzenia dotyczy wszystkich 3 grup bez wyjątku, a nie wyłącznie dydaktyków.

Biorąc pod uwagę warunki panujące na rynku pracy, konieczne jest zagwarantowanie naukowcom stabilnego wynagrodzenia, co pozwoli zatrzymać odpływ pracowników naukowych i utrzymać wysoki poziom naukowy prezentowany przez naukowców PAN. Według Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, na dzień 23 kwietnia 2019 r. było to: 4348 osób (4100,2 etaty). Ta stosunkowo niewielka grupa spośród 125 643 nauczycieli akademickich, pracowników naukowych oraz inżynierów i techników w skali kraju, w tym 98 912 nauczycieli akademickich (94 135,6 etatów w przeliczeniu na pełny etat) oraz 9735 pracowników naukowych (9219,108 etatów w przeliczeniu na pełny etat) generuje osiągnięcia naukowe notowane w rankingach międzynarodowych na czołowych pozycjach, otrzymując jednocześnie nieadekwatne wynagrodzenie. Według danych PAN na dzień 30 czerwca 2018 r.¹⁾, na 740,7 etatów profesorskich, w przypadku 516,5 etatów wynagrodzenie zasadnicze znajdowało się poniżej minimum przyjętego w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, natomiast w przypadku profesorów instytutów i adiunktów było to odpowiednio: 668,4 na 872,9 etatów i 1211,3 na 1480,3 etatów.

Dla przykładu w części instytutów naukowych PAN średnie wynagrodzenie profesora jest niższe niż minimalne wynagrodzenie profesora uczelni (5320 zł brutto), a średnie wynagrodzenie adiunktów i asystentów, a więc młodych naukowców, jest niższe niż stypendium dla doktoranta zagwarantowane w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (3168 zł brutto). Dane powyższe nie uwzględniają wynagrodzeń z pozyskanych grantów, jednakże należy mieć na uwadze, że granty pozyskują zarówno pracownicy uczelni, jak i jednostek naukowych PAN czy instytutów badawczych. Projektowana regulacja – tak jak to miało miejsce w przypadku przepisów dotyczących nauczycieli akademickich – nie jest powiązana z kategorią naukową jednostki, lecz ma na względzie zagwarantowanie minimalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego, pozwalającego na koncentrację na zadaniach związanych z wykonywaną pracą.

Podobnie jak w przypadku nauczycieli akademickich, proponuje się również wprowadzenie zasady, w myśl której wykonywanie obowiązków pracownika naukowego stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r.

¹⁾ Dane PAN przekazane na prośbę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 18 października 2018 r.

poz. 1231). Pozwoli to na zrównanie statusu nauczycieli akademickich i pracowników naukowych, o co postuluje także środowisko naukowe PAN.

Analogicznie jak w przypadku wprowadzenia do ustawy ww. regulacji w odniesieniu do pracowników naukowych zatrudnionych w jednostkach naukowych PAN, w art. 2–4 projektowanej ustawy zaproponowano dodanie w ustawie z dnia 26 czerwca 1997 r. o Międzynarodowym Instytucie Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie (Dz. U. poz. 674), w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 736, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. 534) przepisów wprowadzających zasadę, że wykonywanie obowiązków przez pracownika naukowego instytutu badawczego i pracownika pionu badawczego zatrudnionego w Centrum Sieci Badawczej Łukasiewicz i instytutach Sieci Badawczej Łukasiewicz stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Zaproponowane zmiany mają na celu zrównanie statusu wskazanych pracowników, których praca ma charakter indywidualny i twórczy, z osobami zatrudnionymi na stanowiskach nauczycieli akademickich.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Dążąc do postulowanego przez środowisko naukowe PAN zrównania statusu pracowników naukowych zatrudnionych w jednostkach naukowych PAN z nauczycielami akademickimi zatrudnionymi w uczelniach, zaproponowano dodanie nowego art. 91a, zgodnie z którym – analogicznie jak w przypadku nauczycieli akademickich – wysokość miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w jednostce naukowej PAN dla pracownika naukowego nie będzie mogła być niższa niż 50% wynagrodzenia profesora, określonego na podstawie przepisów, o których mowa w art. 137 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Obecnie wysokość minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej wynosi 6410,00 zł. Zgodnie z zaproponowaną regulacją, minimalne wynagrodzenie zasadnicze w jednostce naukowej PAN dla pracownika naukowego powinno wynosić nie mniej niż 50% wynagrodzenia profesora, przy czym:

- 1) dla profesora – nie mniej niż 100% ww. kwoty;
- 2) dla profesora instytutu – nie mniej niż 83%;
- 3) dla adiunkta – nie mniej niż 73%.

W celu zrównania statusu pracowników naukowych zatrudnionych w jednostkach naukowych PAN z nauczycielami akademickimi zaproponowano również dodanie w art. 94 ust. 1a – analogicznej do art. 116 ust. 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – regulacji wskazującej, że wykonywanie obowiązków pracownika naukowego stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Z uwagi na potrzebę jednolitego traktowania pracowników naukowych wykonujących analogiczne obowiązki, zatrudnionych zarówno w uczelniach, w jednostkach naukowych PAN, w Międzynarodowym Instytucie Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie, w instytutach badawczych oraz w pionie badawczym Sieci Badawczej Łukasiewicz, zaproponowano w art. 2–4 projektowanej ustawy dodanie w ustawie z dnia 26 czerwca 1997 r. o Międzynarodowym Instytucie Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie, w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych oraz w ustawie z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz przepisów wprowadzających zasadę, że wykonywanie obowiązków przez pracownika naukowego Międzynarodowego Instytutu Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie, instytutu badawczego i pracownika pionu badawczego zatrudnionego w Centrum Łukasiewicz stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Problematyka regulowana w projekcie nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pracownicy naukowcy zatrudnieni w jednostkach naukowych PAN	4100,2 etatów	Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on: Liczba etatów w przeliczeniu na pełny etat wg stanu na dzień 23 kwietnia 2019 r.	Zagwarantowanie minimalnego wynagrodzenia zasadniczego w grupie pracowników naukowych zatrudnionych w instytutach naukowych PAN oraz jednostkach pomocniczych PAN. Wprowadzenie zasady, w myśl której wykonywanie obowiązków przez pracownika naukowego zatrudnionego w jednostkach naukowych PAN stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
Pracownicy	68,3 etatów	Zintegrowany System	Wprowadzenie zasady, w myśl której wykonywanie

zatrudnieni w Międzynarodowym Instytucie Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie na stanowiskach profesora, badacza i asystenta		Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on: Liczba etatów w przeliczeniu na pełny etat wg stanu na dzień 23 kwietnia 2019 r.	obowiązków przez pracownika zatrudnionego w Międzynarodowym Instytucie Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie na stanowiskach profesora, badacza i asystenta stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
Pracownicy naukowcy zatrudnieni w instytutach badawczych oraz pracownicy pionu badawczego zatrudnieni w Centrum Łukasiewicz i instytutach działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz	4629,7 etatów, z czego 1282,6 etatów w instytutach działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz i Centrum Łukasiewicz	Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on: Liczba etatów w przeliczeniu na pełny etat wg stanu na dzień 25 lutego 2019 r. (z uwagi na aktualizację danych w POL-on związaną z powstaniem Sieci nie można zaktualizować danych na dzień 23 kwietnia 2019 r.)	Wprowadzenie zasady, w myśl której wykonywanie obowiązków przez pracownika naukowego instytutu badawczego i pracownika pionu badawczego zatrudnionego w Centrum Łukasiewicz i instytutach działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach opiniowania projekt ustawy otrzymały następujące podmioty:

- 1) Polska Akademia Nauk;
- 2) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 3) Komitet Polityki Naukowej;
- 4) Krajowa Reprezentacja Doktorantów;
- 5) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”;
- 6) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 7) Forum Związków Zawodowych;
- 8) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 9) Konfederacja Lewiatan;
- 10) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 11) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 12) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej.

W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy otrzymały następujące podmioty:

- 1) Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 2) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 3) Rada Główna Instytutów Badawczych;
- 4) Obywatele Nauki;
- 5) Rada Młodych Naukowców;
- 6) Centrum Sieci Badawczej Łukasiewicz;
- 7) Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów tej ustawy.

Projekt ustawy został udostępniony również w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Konsultacje publiczne trwały od dnia 30 kwietnia do dnia 30 maja 2019 r. Omówienie ich wyników zawiera raport z konsultacji publicznych i opiniowania stanowiący załącznik do oceny skutków regulacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe ... r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania		Budżet państwa, część 67 – Polska Akademia Nauk oraz część 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka <u>w ramach przyznanych limitów</u> .											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		W zakresie części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka. Wprowadzenie gwarantowanych minimalnych wynagrodzeń zasadniczych dla pracowników naukowych zatrudnionych w jednostkach naukowych PAN nie wywoła dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa, ponieważ zostały uwzględnione w limicie środków na 2019 r. w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka. Środki w kwocie 71 293 tys. zł zostaną przekazane instytutom PAN w roku 2019 w ramach zwiększenia subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego. Środki te pokrywają w pełni zapotrzebowanie instytutów naukowych PAN, wykazane przez Prezesa PAN. Wyżej wymieniona kwota obejmuje całkowite koszty wynagrodzeń wraz z dodatkami za wysługę lat oraz pochodnymi od wynagrodzeń. Przekazana instytutom naukowym PAN kwota ma skutki przechodzące, tj. będzie stanowiła podstawę naliczenia subwencji w 2020 r. i latach kolejnych. Jednocześnie wprowadzenie regulacji wskazujących, że wykonywanie obowiązków pracownika naukowego stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, stanowi doprecyzowanie i potwierdzenie dotychczasowej praktyki i nie generuje skutków finansowych dla budżetu państwa. Dodatkowym, stosunkowo niewielkim kosztem koniecznym do poniesienia w ramach części 67 – Polska Akademia Nauk jest sfinansowanie skutków wzrostu wynagrodzenia zasadniczego pracowników naukowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych PAN nieposiadających osobowości prawnej. Całoroczny koszt tego rozwiązania oszacowano na ok. 260 tys. zł, natomiast w roku 2019 koszty te wyniosą odpowiedni ułamek tej kwoty wynikający z faktycznego terminu wejścia w życie projektowanej ustawy. Skutki tego rozwiązania zostaną sfinansowane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach przyznanego limitu środków zarówno w 2019 r., jak i 2020 r. oraz w latach kolejnych.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
		Skutki											
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)					
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0					

(w mln zł, ceny stałe z ... r.)	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-						
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	-						
Niemierzalne		-						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz sektor finansów publicznych. Projekt będzie miał pozytywny, ale marginalny wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodzin, ponieważ wzrośnie dochód niewielkiej grupy gospodarstw domowych. Projekt nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwrotnej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: opis w polu „Komentarz”				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
9. Wpływ na rynek pracy								
Rozwiązania zawarte w omawianym projekcie – co do zasady – nie będą miały wpływu na rynek pracy. Zagwarantowanie minimalnego wynagrodzenia zasadniczego pozwoli na zatrzymanie odpływu pracowników naukowych z jednostek naukowych PAN do innych sektorów.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:			☐ demografia ☐ mienie państwowe			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu			Projekt nie będzie miał wpływu na wskazane obszary ani na żaden inny obszar.					
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego								

Wykonanie przepisów ustawy nastąpi po jej wejściu w życie.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektowanych zmian powinna zostać przeprowadzona nie wcześniej niż po 4 latach od dnia wejścia w życie ustawy i powinna być ukierunkowana na ocenę poprawy funkcjonowania instytutów naukowych PAN pod względem kadrowym. Jako miernik efektów regulacji proponuje się liczbę pracowników naukowych (etatów) zatrudnionych w instytutach naukowych PAN oraz jednostkach pomocniczych PAN.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania.

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA

projektu ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk oraz niektórych innych ustaw

Konsultacje publiczne i opiniowanie projektu ustawy trwały od dnia 30 kwietnia do dnia 30 maja 2019 r. W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt został skierowany do podmiotów wskazanych w pkt 5 oceny skutków regulacji. Projekt został także udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W ramach opiniowania uwagi do projektu ustawy zostały zgłoszone przez:

- 1) Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 2) Komitet Polityki Naukowej;
- 3) Polską Akademię Nauk, w tym:
 - a) Instytut Badań Literackich PAN,
 - b) Instytut Chemii Bioorganicznej PAN,
 - c) Instytut Fizyki Jądrowej PAN,
 - d) Instytut Nauk Prawnych PAN,
 - e) Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN,
 - f) Instytut Ochrony Przyrody PAN,
 - g) Muzeum i Instytut Zoologii PAN,
 - h) Akademię Młodych Uczonych PAN,
 - i) PAN Archiwum w Warszawie.

W ramach konsultacji publicznych uwagi do projektu ustawy zostały zgłoszone przez:

- 1) Obywateli Nauki;
- 2) Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność”;
- 3) Komisję Zakładową NSZZ Organizację Zakładową Nr 490 w Instytucie Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej;
- 4) Instytut Sławistyki PAN;
- 5) Instytut Podstaw Informatyki PAN;
- 6) Dyrektorów Instytutów Naukowych PAN.

W związku z ograniczeniem zakresu projektowanej regulacji wyłącznie do kwestii minimalnego wynagrodzenia pracowników naukowych jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz kosztów uzyskania przychodu przez pracowników naukowych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, zgłoszone w ramach opiniowania i konsultacji publicznych uwagi dotyczące pozostałych kwestii stały się bezprzedmiotowe.

Omówienie pozostałych uwag wraz ze stanowiskiem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego znajduje się w tabelach stanowiących załączniki do raportu:

- 1) nr 1 – w przypadku uwag zgłoszonych w ramach opiniowania;
- 2) nr 2 – w przypadku uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów tej ustawy.

ZESTAWIENIE UWAG
DO PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O POLSKIEJ AKADEMII NAUKI ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW
ZGŁOSZONYCH W RAMACH OPINIOWANIA

Lp.	Jednostka redakcyjna	Zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
1	art. 1 pkt 11 obecnie art. 1 pkt 1 (art. 91a)	PAN (Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN)	Zapewnienie minimalnego wynagrodzenia dla pracowników naukowych instytutów PAN jest bardzo dobrym rozwiązaniem, ponieważ (tu cytaty z uzasadnienia do projektu ustawy): „ <i>Biorąc pod uwagę warunki panujące na rynku pracy, zagwarantowanie naukowcom zatrudnionym w jednostkach naukowych PAN stabilnego wynagrodzenia pozwoli zatrzymać odływ pracowników naukowych i utrzymanie ich wysokiego poziomu naukowego</i> ”. W związku z tym w jaki sposób ustawodawca zabezpieczy na ten cel środki finansowe dla każdego instytutu? Czy istnieje analogiczny przepis mówiący o zabezpieczeniu środków na minimalne wynagrodzenia na uczelniach? Może wystarczy tylko dane z systemu POL-on? Niestety obecne zasady podziału subwencji pomiędzy instytuty nie dają bezpośrednich gwarancji na zapewnienie wymaganych tą nowelizacją minimalnych wynagrodzeń (tj. informacja z MNiSW z 27.12.2018 r. i z 8.05.2019 r.)	UWAGI WYJAŚNIONE Instytutom naukowym Polskiej Akademii Nauk w maju br. zostały przekazane środki z tytułu zwiększenia subwencji w wysokości zapewniającej możliwość wdrożenia regulacji. Środki te zostaną w kolejnych latach uwzględnione w przekazywanej subwencji.
2	art. 1 pkt 11 obecnie art. 1 pkt 1 (art. 91a)	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	Regulacja wynagrodzenia zasadniczego pracowników naukowych PAN (jej zasady zostały określone w art. 1 ust. 11 proponowanej ustawy) dokonywana będzie z budżetów instytutów PAN w czasie realizacji trwającego już roku budżetowego. Taka regulacja może doprowadzić do znacznego pogorszenia się sytuacji finansowej instytutów PAN – zwłaszcza (choć nie tylko) tych posiadających kategorię C lub B. Proponowana regulacja w zakresie wynagrodzeń powinna zostać poprzedzona okresem przejściowym, w czasie którego źródło środków na podwyższenie wynagrodzeń zostanie doprecyzowane.	
3	art. 1 pkt 11 obecnie art. 1 pkt 1 (art. 91a)	PAN (Instytut Ochrony Przyrody PAN)	Zmiany dotyczące wyrównania płacy pracowników naukowych z równorzędnymi pracownikami uniwersyteckimi są bardzo pożądane w środowisku, powinny jednak precyzyjnie wskazywać, że instytuty otrzymują na ten cel odpowiednio zwiększone finansowanie, które będzie utrzymywane.	
4	art. 1 pkt 11 obecnie art. 1	PAN (Instytut Nauk)	Zmiany wprowadzające gwarancje pensji minimalnych pracowników naukowych instytutów wraz z bardziej korzystnymi przepisami dotyczącymi kosztów uzyskiwania przychodów	

	pkt 1 (art. 91a)	Prawnych PAN)	przez pracowników naukowych winny być połączone z odpowiednimi zmianami w zakresie obliczania subwencji dla instytutów naukowych, które zagwarantują pokrycie nowych zobowiązań płacowych jednostek naukowych PAN w stosunku do pracowników naukowych (co rodzi wątpliwości, biorąc pod uwagę wysokość współczynników kosztochłonności. w oparciu o które obliczana jest wysokość subwencji).	
5	art. 1 pkt 11 obecnie art. 1 pkt 1 (art. 91a)	PAN (Instytut Badań Literackich PAN)	Cieszą wysoce pożądane zmiany dotyczące miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, i oczekiwane przez pracowników naukowych instytutów, wprowadzone do debaty publicznej przez Inicjatywę Obywatelską Instytutów PAN, popieraną przez większość dyrektorów instytutów. Jednakże przy obecnych nakładach stwierdzenie, że pensja „nie może być niższa” doprowadzi do zapaści czy wręcz rozpadu wielu instytutów, również z kat. A+. Uregulowanie ustawowych pensji minimalnych bez zagwarantowania na nie pieniędzy będzie oznaczało koniec wielu instytutów.	
6	art. 1 pkt 12 obecnie art. 1 pkt 2 (art. 94 ust. 1a)	PAN (Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN)	W połączeniu z art. 91a i ustalonymi przez Prezesa PAN zasadami wynagrodzeń dyrektorów instytutów PAN (decyzja nr 14/2018 Prezesa Polskiej Akademii Nauk z dnia 7 maja 2018 r.) brakuje informacji w jaki sposób ustawodawca rozwiązuje problem działalności twórczej dyrektora pozostającego w świetle prawa (art. 53 ust. 5 ustawy o PAN) pracownikiem naukowym wliczanym do liczby N, rozliczanym za działalność naukową (publikacje, granty), pełniącym rolę recenzenta (publikacje, postępowania awansowe). Wydaje się, że jest to kolejny przykład na brak jednolitej wykładni pomiędzy ustawą o PAN a tzw. ustawą kominową, a niniejsza nowelizacja jest właściwym dokumentem, w którym w celu uniknięcia zarzutów organów kontrolnych (NIK) oraz szkód wizerunkowych PAN powyższa kwestia powinna być rozstrzygnięta.	UWAGI WYJAŚNIONE Projektowana nowelizacja nie ma na celu rozstrzygnięcia wątpliwości interpretacyjnych dotyczących ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Projektowany art. 91a ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2019 r. poz. 1183) odnosi się do wykonywania obowiązków pracownika naukowego. Tylko tego rodzaju obowiązki będą podlegały regulacji kwalifikującej realizację tych obowiązków jako działalności twórczej.
7	art. 1 pkt 11 i 12 obecnie art. 1 (art. 91a i art. 94 ust. 1a)	PAN (Instytut Fizyki Jądrowej PAN)	W związku z pkt 11 i 12 projektu wyjaśnienia wymaga kwestia, jaką składową wynagrodzenia dyrektora i zastępców dyrektora instytutu naukowego PAN zatrudnionych na stanowiskach naukowych stanowi wynagrodzenie za prowadzenie pracy naukowej, a jaką wynagrodzenie za zarządzanie, o którym mowa w art. 5 ust. 4 tzw. ustawy kominowej. Zgodnie z art. 53 ust. 3 i ust. 5 ustawy o PAN dyrektor instytutu PAN jest zatrudniony na stanowisku naukowym. Chociaż ustawa o PAN wymaga od kandydata na stanowisko dyrektora jedynie posiadania stopnia doktora, to z reguły dyrektorami zostają samodzielnie pracownicy naukowi zatrudnieni na stanowisku profesora lub profesora instytutu. Bardzo często są to profesorowie tytułarni zatrudnieni na podstawie mianowania. Także zastępcy dyrektora, w szczególności ds. naukowych i naukowo-technicznych, są z reguły samodzielnymi pracownikami naukowymi instytutów PAN.	

8	art. 7 obecnie art. 5	PAN	Zgodnie z projektem nowelizacji pkt 12, w art. 94 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Wykonywanie obowiązków pracownika naukowego stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1191, 1293, 1669, 2245 i 2339).” Z powyższego wynika, że dla dyrektorów i zastępców dyrektorów, będących pracownikami naukowymi instytutów PAN świadczącymi w ramach jednego stosunku pracy także pracę związaną z zarządzaniem, konieczne jest określenie jaką część wynagrodzenia otrzymują za „działalność twórczą o indywidualnym charakterze”. Należy przy tym uwzględnić brzmienie art. 5 ust. 4 ustawy o wynagradzaniu: „Ilećroć w ustawie jest mowa o zatrudnieniu, rozumie się przez to świadczenie pracy lub usług związanych z zarządzaniem na rzecz podmiotu, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy lub rodzaju i treści umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą, o której mowa w art. 2.”.	UWAGA WYJAŚNIONA Instytutom naukowym Polskiej Akademii Nauk w maju br. zostały przekazane środki z tytułu zwiększenia subwencji w wysokości zapewniającej możliwość wdrożenia regulacji. Środki te zostaną w kolejnych latach uwzględnione w przekazywanej subwencji.
---	--------------------------	-----	---	---

ZESTAWIENIE UWAG

DO PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O POLSKIEJ AKADEMII NAUKI ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW
ZGŁOSZONYCH W RAMACH KONSULTACJI PUBLICZNYCH

Lp.	Jednostka redakcyjna	Zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
1	art. 1 pkt 11 obecnie art. 1 pkt 1 (art. 91a)	Komisja Zakładowa NSZZ Organizacja Zakładowa Nr 490 w Instytucie Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej	Projektowany artykuł 91a powinien zostać uzupełniony o ust. 2 w brzmieniu: <i>„2. Minimalne wynagrodzenie zasadnicze osoby posiadającej tytuł profesorski wynosi nie mniej niż wynagrodzenie profesora, osoby posiadającej stopień doktora habilitowanego nie mniej niż wynagrodzenie profesora instytutu, osoby posiadającej stopień doktora nie mniej niż wynagrodzenie adiunkta.”</i> Brak zaproponowanego powyżej uregulowania ustawowego spowoduje, że wielu pracowników naukowych nadal będzie otrzymywać wynagrodzenie niegodne osiągniętego przez nich poziomu wykształcenia, bo brak automatyczności awansu do wyższej grupy po uzyskaniu tytułu profesorskiego albo wyższego stopnia naukowego powoduje uzależnienie awansu placowego od układów interpersonalnych.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Celem regulacji jest zapewnienie gwarancji w zakresie minimalnego wynagrodzenia, nie zaś wpływanie na politykę kadrowo-placową w poszczególnych jednostkach naukowych Polskiej Akademii Nauk.
2	art. 1 pkt 11 obecnie art. 1 pkt 1 (art. 91a)	Instytut Sławistyki PAN	Wprowadzenie art. 91a zrównującego uposażenie pracowników PAN z uposażeniem pracowników szkół wyższych, należy poprzeć wyłączenie z tym zastrzeżeniem, że w tym samym artykule sformułowane zostaną gwarancje przekazywania przez MNiSW instytutom PAN subwencji powiększonej o kwotę, która pokryje te zadekretowane przez ustawę wydatki. W przeciwnym wypadku nałożenie na instytuty obowiązku wypłaty świadczeń przekraczających ich budżety zmusi dyrektorów do naruszenia dyscypliny budżetowej i zasady racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi, w związku z czym doprowadzi do szybkiego bankructwa instytutów, a ich dyrektorów narazi na odpowiedzialność za złamanie nowego prawa (w przypadku nierealizowania Art. 91a) albo za złamanie dyscypliny finansów publicznych (w przypadku jego realizacji). W związku z tym Art. 91a powinien uzyskać następujące brzmienie: <i>„Art. 91a. 1. Wysokość miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w jednostce naukowej Akademii dla pracownika naukowego nie może być niższa niż 50% wynagrodzenia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 137 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, z tym że dla:</i>	UWAGI WYJAŚNIONE Instytutom naukowym Polskiej Akademii Nauk w maju br. zostały przekazane środki z tytułu zwiększenia subwencji w wysokości zapewniającej możliwość wdrożenia regulacji. Środki te zostaną w kolejnych latach uwzględnione w przekazywanej subwencji.

			1) profesora – wynosi nie mniej niż 100%, 2) profesora instytutu – wynosi nie mniej niż 83%, 3) adiunkta – wynosi nie mniej niż 73% – tego wynagrodzenia. 2. Ministerstwo właściwe dla szkolnictwa wyższego i nauki zapewnia subwencję dla instytutów stosownie do wzrostu wydatków związanych z realizacją ust. 1”.
3	art. 1 pkt 11 obecnie art. 1 pkt 1 (art. 91a)	Obywatele Nauki	Wprowadzenie płac minimalnych jest warunkiem niezbędnym do dobrego funkcjonowania instytutów. Należy pamiętać, że wprowadzenie takiej regulacji wymaga istnienia dodatkowego finansowania instytutów, według algorytmu niebiorącego pod uwagę kosztochłonności badań. Brak dodatkowego, sztywnego źródła finansowania mógłby doprowadzić wiele instytutów do zapaści finansowej i upadku.
4	Art. 1 pkt 11 i 12 obecnie art. 1 (art. 91a i art. 94 ust. 1a)	Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność”	W art. 1 pkt 11 reguluje się minimalne stawki wynagrodzeń zasadniczych pracowników naukowych placówek naukowych PAN, zaś w art. 1 pkt 12 traktuje się ich pracę jako działalność twórczą o indywidualnym charakterze. Należy zaakceptować te regulacje, ponieważ wg intencji projektodawcy i zgodnie z postulatami związków zawodowych zrównują one minimalne uprawnienia płacowe pracowników naukowych PAN z ich odpowiednimi uprawnieniami pracowników dydaktycznych uczelni wyższych, tych uregulowanych w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zakładamy przy tym, że ponieważ są to propozycje Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, to Ministerstwo gwarantuje odpowiedni wzrost środków finansowych dla placówek naukowych PAN w celu realizacji regulacji placowych wymienionych w art. 1 pkt 11. Z tego też względu należy zaakceptować podobne regulacje wymienione w art. 2, art. 3 i art. 4 dla pracowników naukowych Międzynarodowego Instytutu Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie i innych jednostek badawczych. Nadmieniamy, że oczekiwania związków zawodowych są szersze i dotyczą między innymi ewentualnego wzrostu płac również innych niż naukowych pracowników PAN, ale proponowana nowelizacja nawet nie sugerują gwarancji zapewnienia obecnie środków finansowych do realizacji tych celów.

Warszawa, 8 lipca 2019 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.586.2019/bc/8

dot.: RM-10-106-19 z 05.07.2019 r.

Pan Tomasz Szczegielniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

**o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Akademii
Nauk oraz niektórych innych ustaw wyrażona przez ministra właściwego do spraw
członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej**

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

 z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Piotr Wawrzyk
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

Pan Jarosław Gowin
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego